

Zene és technológia

A zene – a történelem során eddig még soha nem
fordított annyira észre személynem szegélyeként
(persze rajtuk emberek kivül), mint az az utóbbi
évtizedekben a csúcstechnológiával.

© 2014-2015 Prezi Inc. Minden jog fenntartva.
Prezi Inc. és az az általános
szolgáltatásaitól függetlenül, Prezi Inc.
nem vállal felelősséget a felhasználók által
használt tartalomért.

© 2014-2015 Prezi Inc. Minden jog fenntartva.
Prezi Inc. és az az általános
szolgáltatásaitól függetlenül, Prezi Inc.
nem vállal felelősséget a felhasználók által
használt tartalomért.

© 2014-2015 Prezi Inc. Minden jog fenntartva.
Prezi Inc. és az az általános
szolgáltatásaitól függetlenül, Prezi Inc.
nem vállal felelősséget a felhasználók által
használt tartalomért.

© 2014-2015 Prezi Inc. Minden jog fenntartva.
Prezi Inc. és az az általános
szolgáltatásaitól függetlenül, Prezi Inc.
nem vállal felelősséget a felhasználók által
használt tartalomért.

© 2014-2015 Prezi Inc. Minden jog fenntartva.
Prezi Inc. és az az általános
szolgáltatásaitól függetlenül, Prezi Inc.
nem vállal felelősséget a felhasználók által
használt tartalomért.

© 2014-2015 Prezi Inc. Minden jog fenntartva.
Prezi Inc. és az az általános
szolgáltatásaitól függetlenül, Prezi Inc.
nem vállal felelősséget a felhasználók által
használt tartalomért.

© 2014-2015 Prezi Inc. Minden jog fenntartva.
Prezi Inc. és az az általános
szolgáltatásaitól függetlenül, Prezi Inc.
nem vállal felelősséget a felhasználók által
használt tartalomért.

Funkcióváltáson esett át sok tekintetben a mai
zene, beleértve a populáris, elektronikus, illetve
réteg-könnyűzenei irányzatokat is.

Az elméleti
szempontok
újrahasználat
kiegészítése

Az új
előadások

"A zenének zenére van szüksége a zene magyarázatához."-Philip Tagg

A zene – mint fogalom, sőt, mint megkerülhetetlen létező – nem magyarázatra szorul, inkább megélésre, hiszen úgy „üt” és hat igazán, ha vele és benne élünk.

magyarázatához.

A zene – mint fogalom, sőt, mint megkerülhetetlen létező – nem magyarázatra szorul, inkább megélésre, hiszen úgy „üt” és hat igazán, ha vele és benne élünk.

A zene – a történelem során eddig még soha nem fonódott annyira össze semmilyen segédeszközével (persze rajtunk embereken kívül), mint a az utóbbi évtizedekben a csúcstechnológiával.

Technokrata életmódunk és társadalmi berendezkedésünk egyik velejárója – hasznélvezője vagy elszenvetője (nézőpont kérdése) –nem más, mint a zene.

CSÚCSZÉ TAJLUNK ETTIDEJÉKÉRT KI tizedekben a csúcstechnoló

Technokrata életmódunk és társadalmi berendezkedésünk egyik velejárója – haszonélvezője vagy elszenvedője (nézőpont kérdése) –nem más, mint a zene.

A technológia és az innováció folyamatos fejlődésének köszönheti az „isteni szikrát” a populáris elektronikus zene is.

Ennek a zenének az 1980-as évekbeli alkotói például jelentős szerepet vállaltak a később cyber-kultúra néven felvirágzott, máig élő irányzatra is.

A hangrögzítés technológiai módszereinek kialakulása előtt az alkotás, sokszorosítás, reprodukálás, hanglejtés és interpretáció

néven felvirágzott, máig élő irányzatra

A hangrögzítés technológiai módszereinek kialakulása előtt az alkotás, sokszorosítás, zenekészítés, hallgatás és interpretáció intézménye javarészt egy szűk(ebb), kulturális elit kiváltásága volt.

A hangrögzítés és hangelőállítás ezen megváltozott táptalaja és elterjedése gyökeresen megkérdőjelezte a korábbi nyugati művészi zene „iskolájának” kötelező hangszerismeretre vonatkozó kulturális egyeduralmát.

Manapság mindenféle zenei előképzettség nélkül is értékelhető zenei produktumok hozhatók létre. Ez megfordítva is igaz lehet.

táptalaja és elterjedése gyökeresen megkérdőjelezte a korábbi nyugati művészi zene „iskolájának” kötelező hangszerismeretre vonatkozó kulturális egyeduralmát.

Manapság mindenféle zenei előképzettség nélkül is értékelhető zenei produktumok hozhatók létre. Ez megfordítva is igaz lehet.

Adorno szerint:

"a zene közvetlen ösztön-megnyilvánulás és egyúttal az ösztön megfékezésének orgánuma is."

Idővel

Funkcióváltáson esett át sok tekintetben a mai zene, beleértve a populáris, elektronikus, illetve réteg-könnyűzenei irányzatokat is.

Az elmúlt 4–5 évtizedben lezajlott zenefelszabadítási fejlődés olyan folyamattá vált, melynek egyik végpontja a zenei újrahasznosítás elgondolására épülő konstruktív módszer kiépítését eredményezte.

Az újrafelhasználás korában „hangszerré” vált minden egykor előállított zenei minta.

Megrendült a mű egységébe, sérthetlenségébe
vetett hit, így a rögzített zene bármely médiumon
keresztül elérhető lett, egyes részei pedig
tetszőlegesen átalakíthatóvá váltak.

A húszas-harmincas évek dadaista mozgalmi már 80 éve is próbálkoztak a kollázsok és montázsok alkalmazásával, a sebesség manipulálásával, vagy ipari-mesterséges zajok zenébe való beemeléssel.

Az uralkodó nézet szerint: „az entrópia, vagyis a „zenei rendetlenség” szintje meglehetősen alacsony volt, amivel olyan egyszerű szimbolika járt együtt, melyben a dúr hangnem a pozitív életérzést, a kiegyensúlyozottságot közvetítette, a moll a szomorúság bemutatására szolgált, a szűkített hangközök pedig a veszély zenei jelzőivé váltak.

'C' Dúr Skála
C, D, E, F, G, A, H, C

YouTube

YouTube

<http://tudasbazis.sulinet.hu/hu/muveszetek/enek-zene/zenemuvek-temak-kottakepe/hangkozok-es-a-kvintkor-kapcsolodo-hanganyagok/szukitett-szext>

Ez az egység is felbomlott olyan kísérletező kedvű szerzőknek köszönhetően, mint, például: Arnold Schönberg, Edgard Varese, Pierre Schafer és John Cage.

Arnold Schönberg: Ausztria, Bécs, 1874. szeptember 13. – USA, Los Angeles, 1951. július 13.	1899
osztrák zeneszerző, a dodekafon zene és a szerializmus technikájának megalkotója.	1899 éj") prog költe

ber 1899. Ekkor írta meg Verklärte Nacht ("Megdicsőült éj") című vonószextettjét, egy romantikus programzenei alkotást, Richard Dehmel azonos című költeménye alapján.

YouTube

Atonális alkotása

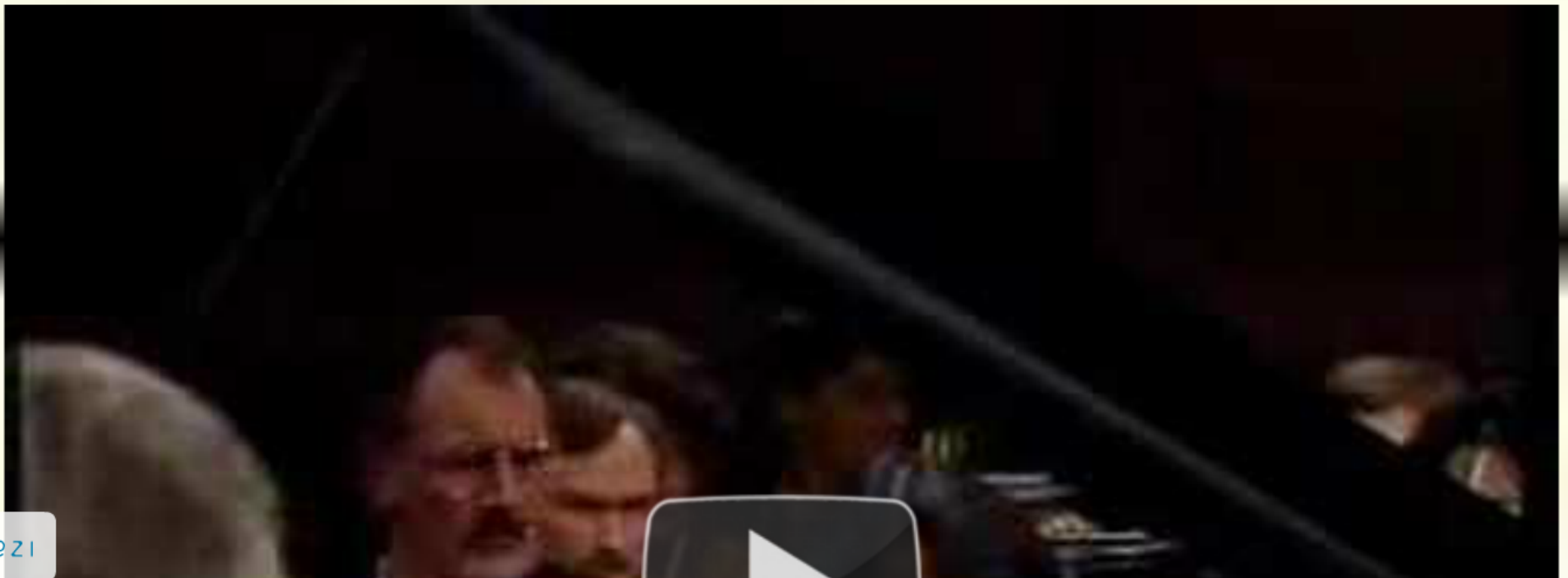

You Tube

A dodekafónia mint kompozíciós eljárás (Zwölftontechnik, twelve-tone technique) más néven tizenkét fokú technika. Egy új rendszer volt a cél, amely helyettesíteni tudja az addigi tonális harmóniák fölényét.

A.S

A.Schönberg:Zongoraverseny(1942)

YouTube

Edgard Varèse: francia születésű zeneszerző
ria) Zenéje a hangszínt és a ritmust hangsúlyozza.
Az új hangszereinek és eszközeinek használatával
kivívta az "Elektronikus zene atyja" címet.

Edgard Varese: Ameriques

Edgard Varese: Ionisation

Pierre Schaeffer: zeneszerző, író,
műsorszolgáltató,
mérnök, zenetudós és hangmérnök

Az innovációs munkát végzett
különösen a kommunikáció és az
valamint a különböző művészetek

Pierre Schaeffer: zeneszerző, író,
műsorszolgáltató,
mérnök, zenetudós és hangmérnök

Az innovációs munkát végzett mind a tudomány,
különösen a kommunikáció és az akusztika területén
valamint a különböző művészetek a zene, az irodalom
területén.

Megalkotta a "musique concrète" fogalmát, azaz az "igazi zene" fogalmát.

Ami utal a "valós világ"-ban készült zenére vagy más, a természetben előforduló hangokra, amelyek nem szerepelnek se a hangszerek, sem az emberek eszközkészletében.

An e

e try

Pierre Schaeffer

Etude aux chemins de fer, 1948

YouTube

John Cage Los Angeles, 1912. szeptember 5. – New York, 1992. augusztus 12.
20. századi avantgárd zeneszerző

A zen buddhista gondolkörrel való bensőséges viszonynak köszönhetően a negyvenes években az intenciómentes művészet érdekében tett kísérletei a művészet nem valamely cél érdekében létrehozott alkotásokat, hanem maga az alkotás a cél.

Cage úgynevezett kottagrafikákon jelzi intencióit.
<http://www.kota-grafika.hu/kottagraf.html#menu>

John Cage Los Angeles, 1912. szeptember 5. – New York, 1992. augusztus 12.
20. századi avantgárd zeneszerző

A zen buddhista gondolkörrel való bensőséges viszonynak köszönhetően Cage a negyvenes években az intenciómentes művészet érdekében tevékenykedik: a művészet nem valamely cél érdekében létrehozott alkotásokat eredményez, hanem maga az alkotás a cél.

Cage úgynevezett kottagrafikákon jelzi intencióit.
<http://www.kota-grafika.hu/kottagraf.html#menu>

adi avantgárd zeneszerző

buddhista gondolkörrel való bensőséges viszonynak köszönhetően években az intenciómentes művészet érdekében tevékeny szerepet nem valamely cél érdekében létrehozott alkotásokat értékelte, hanem az alkotás a cél.

Cage úgynevezett kottagrafikákon jelzi intencióit.
<http://www.kota-grafika.hu/kottagraf.html#menu>

Kulcsművei:

4'33": a csönd

4'33": a csönd zenéje

Szonáták és interlúdiumok

Variations II.

Roaratorio

String Quartet in Four Parts

Europera

Two

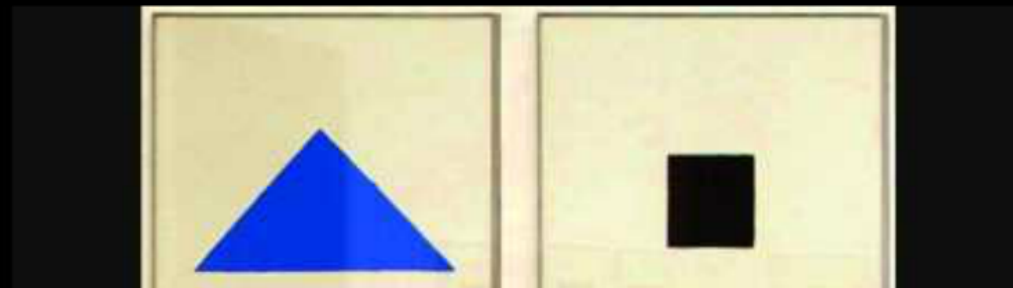
Third Movement

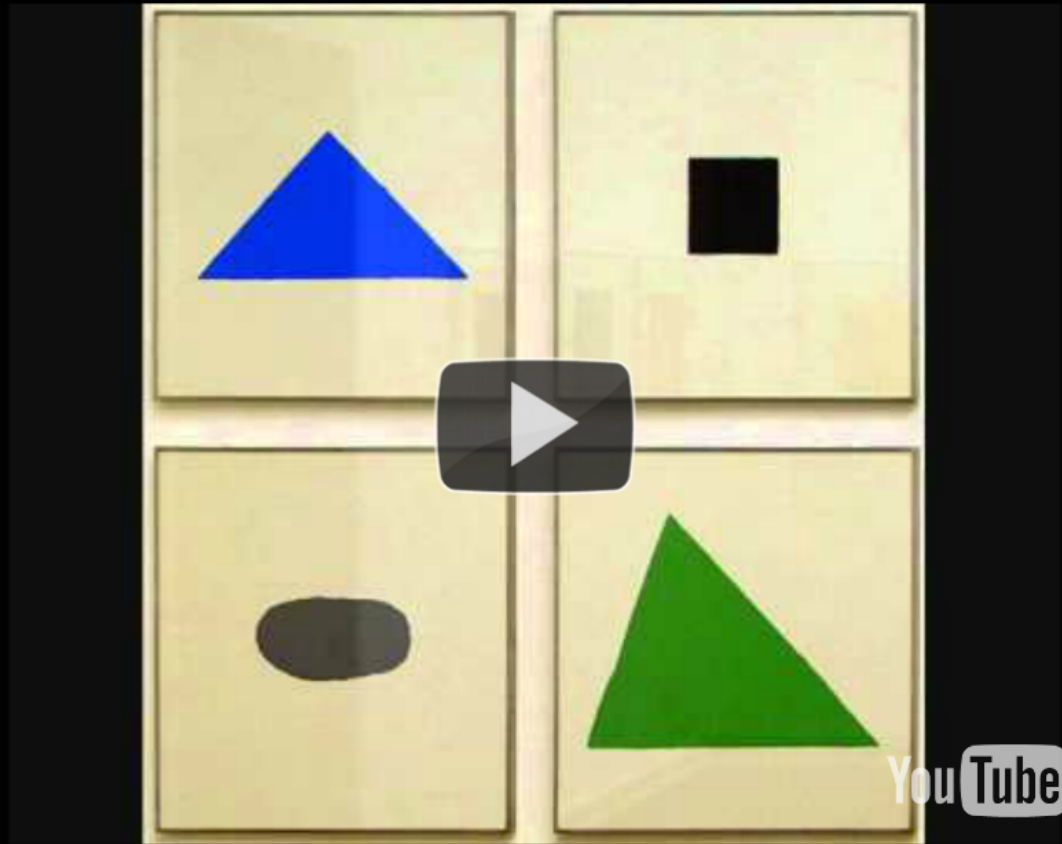
YouTube

Talán legnagyobb hatású műve

Ebben a művében egyetlen hangot sem kell az előadónak megszólaltatnia, elegendő figyelnie a csöndre, "szólaltassák" meg bárhol is a darabot.

Variations II.- A zeneszerző a hangjegylejegyzési technikáinak egyik legszélsőségesebb változatát testesíti meg

Roaratorio -

rio - kakofón alkotás

YouTube

String Quartet in Four Parts - vonósnégyesre
komponált alkotás 1949/50-ben keletkezett és a
zeneszerző Lou Harrisonnak ajánlotta

Europa- Cage nevezetes operasorozata, mely öt
részből áll.

Two -1987-ben keletkezett, Cage késői korszakának egyik kulcsműve

An e

e try

An e

e try

YouTube

Szonáták és interlúdiumok - A mű maga 1946 és 1948 között keletkezett (előkészített) preparált zongorára, melynek húrjai közé különféle gumi-, illetve fémdarabokat helyeztek, hogy a klasszikus hangzást megváltoztassák.

Minden zene nyersanyag is egyben, amit később újra felhasználhatnak darabjaira szedve.

Ez napjaink sample-kultúrájának a lényege, vagyis a zenei újrahasznosítás, ami alapjaiban kellene, hogy megváltoztassa a szerzői jog elgondolását és hozzáállását is.

1982-ben az Akai által került az üzletek, majd a lelkes zenebarkácsok munkaasztalára az első sampler, amivel bármilyen hangmintát fel tudunk használni egy újabb zene elkészítéséhez.

Minden zene nyersanyag is felhasználhatnak darabjaira

Ez napjaink sample-kultúrájának a lényege, vagyis a zenei újrahasznosítás, ami alapjaiban kellene, hogy megváltoztassa a szerzői jog elgondolását és hozzáállását is.

1982-ben az Akai által kerü lelkes zenebarkácsolók munk

Minden zene nyersanyag is egyben, amit később újra felhasználhatnak darabjaira szedve.

Ez napjaink sample-kultúrájának a lényege, vagyis a zenei újrahasznosítás, ami alapjaiban kellene, hogy megváltoztassa a szerzői jog elgondolását és hozzáállását is.

1982-ben az Akai által került az üzletek, majd a lelkes zenebarkácsok munkaasztalára az első sampler, amivel bármilyen hangmintát fel tudunk használni egy újabb zene elkészítéséhez.

A kilencvenes évek elején, az acid, a techno, a hardcore, majd a jungle és drum 'n' bass, illetve az őket megelőző newage-new wave, vagy a punk-időszak is egyfajta lázadást akart bevinni az idejétmúlt zenei szempontok közé.

Mára úgy tűnik, minden műfaj integrálódott a piacba, köztük a komolyzene is.

THIS IS

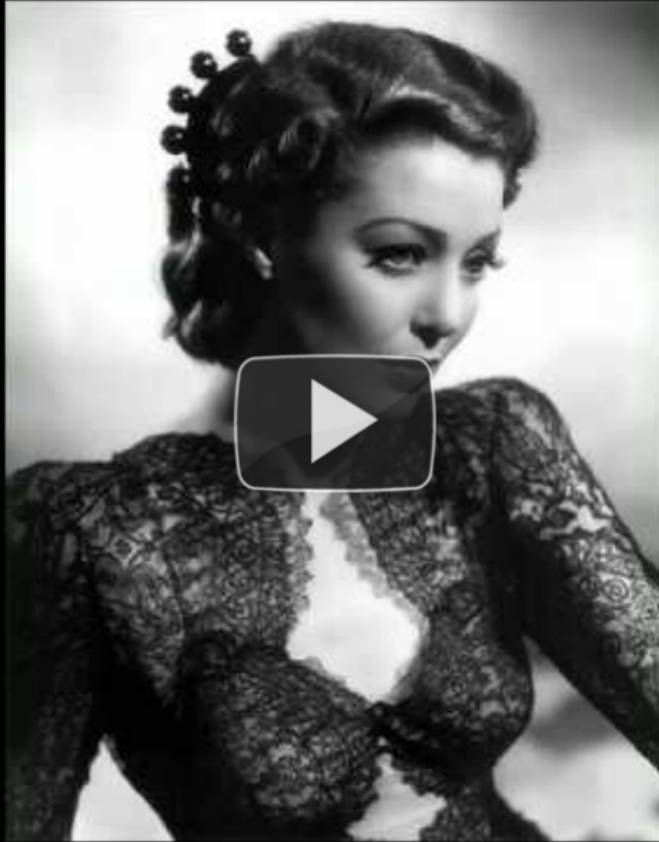

ep. I

YouTube

A könnyű és komolyzene egyaránt demokratizálódott és a széles rétegek számára is elérhetővé vált. Sőt, a sampling-kultúra a komolyzenét sem hagyja parlagon.

Például Ravel és Muszorgszkij darabjait is újrahasznosították már.

YouTube

YouTube

A tágan értelmezett „techno” felfedezte magának a komolyzenét és annak technikai apparátusát is.

#EVERYTHING'S_GONNA_BE_AURICENT
SWEETBOX

BMG International

A 20. század egyik jelentős és szembetűnő változása a korábbi korokhoz képest az elektronikus hangkeltő és moduláló eszközök megjelenése volt.

Ezt megelőzően is készültek különféle, a hangkeltést szolgáló, imitáló, vagy módosító eszközök, mint például Kempelen Farkas híres beszélőgépe, vagy a rá alig 100 évre feltalált Grafofon.

1886-ban szabadalmaztatták a grafofont, a gramofon elődjét. A készülék a recsegő, zörgő fonográfot jó hangvisszaadású eszközzé változtatta.

Elek
han
a ze
nag
útjá

Elektronikus eszközök útján készül a hangfelvétel, a felvételek sokszorosítása, ahogy a zene terjesztése és felhasználása is egyre nagyobb ütemben elektronikus úton, a világháló útján történik.

A hangszeres és élő zene berkeit is
(részben) az elektronika és a gépzenei
megoldások mozgatják.

A „gépzenének”, vagy elektronikus zenének keresztelt szegmens gyökerei közvetve több ezer évre nyúlnak vissza, egészen a törzsek és kommunák idejéig.

Nem kevés muzsikus, kritikus és kutató is egyetért abban, hogy a korai elektronikus tánczenék ütemképlete megegyezik, vagy legalább is egy törőlfakad a törzsi-afrikai monoton ritmikával.

Néhány fontos technológiai és irányzatbeli mérföldkő a 19. és 20. századból:

- Az első elektronikus hangszert, a zene távíró, Elisha Gray amerikai mérnök készítette 1876-ban, aki a változó ellenállás elgondolásán nyugvó telefonkészüléket is megalkotta. (Michael Faraday és Charles-Augustin de Coulomb - elektromosság és a mágnesesség)

Thomas Alva Edison- fonográfja -ennek mobilváltozatával gyűjtött népdalokat idehaza Bartók Béla és Kodály Zoltán a 20. század elején

ellenállás elgondolásán nyugvó telefonkészüléket megalkotta. (Michael Faraday és Charles-Augustin Coulomb - elektromosság és a mágnesesség)

Thomas Alva Edison- fonográfja -ennek mobilváltozatával gyűjtött népdalokat idehaza Bartók Béla és Kodály Zoltán a 20. század elején.

Nikola Tesla- a Tesla-tekercs, vagyis az egymással induktív módon rezonanciában lévő tekercsek a nagyfrekvenciás generátoroknak, az elektromos áram vezeték nélküli továbbításának, az elektroterápiás készülékeknek, valamint az összes ma használatos hírközlő berendezésnek az alapvető alkatrészévé vált, köztük a rádióknak is

mobilváltozatával gyűjtött népdalok

Bartók Béla és Kodály Zoltán a 20. sz

Nikola Tesla- a Tesla-tekercs, vagyis az egymással induktív módon rezonanciában lévő tekercsek a nagyfrekvenciás generátoroknak, az elektromos áram vezeték nélküli továbbításának, az elektroterápiás készülékeknek, valamint az összes ma használatos hírközlő berendezésnek az alapvető alkatrészévé vált, köztük a rádiónak is

nagyfrekvenciás generátoroknak, az elektromos áram vezeték nélküli továbbításának, az elektroterápiás készülékeknek, valamint az összes ma használatos hírközlő berendezésnek az alapvető alkatrészévé vált, köztük a rádióknak is

Melvin Severy és George B. Sinclair, a 19. század végén megépítették a Choralcellót, amely egy elektromágneses tárcsa forgásával és elektromágnesekkel rezgésbe hozott zongorahúrok révén kreált hangokat.

<http://www.amica.org/Live/Publication/Bulletin-Articles/Choralcelo/index.html>

George B. Sinclair, a 19. század
a Choralcellót, amely egy
rcsa forgásával és
l rezgésbe hozott zongorahúrok
kat.

<http://www.amica.org/Live/Publications/Past-Bulletin-Articles/Choralcelo/index.htm>

Cahill 1906-ban megalkotott e

 Telharmonium is fontos me

Melvin Severy és George B. Sinclair, a 19. század végén megépítették a Choralcellót, amely egy elektromágneses tárcsa forgásával és elektromágnesekkel rezgésbe hozott zongorahúrok révén kreált hangokat. <http://www.amica.org/Live/Publications/Past-Bulletin-Articles/Choralcelo/index.htm>

Thaddeus Cahill 1906-ban megalkotott elektronikus hangszere, a Telharmonium is fontos mérföldkő a zene és technológia viszonyában.

Magic Music From The Telharmonium Documentary

Felhasznált irodalom:

- <http://lathatatlansarvar.hu/zen-a-zeneben-elmelyules-a-konnyuzene-fogalomkoreben-1-resz/>(Letöltve:2012.12)
- John Cage: A csend (Válogatta Wilhelm András), Jelenkor Kiadó, Pécs, 1994. ISBN 963-7770-83-6

Felhasznált irodalom

- <http://lathatatlansarvar.hu/zen-a-zeneben-elmelyules-a-konnyuzene-fogalomkoreben-1-resz/>(Letöltve:2012.12)
- John Cage: A csend (Válogatta Wilhelm András), Jelenkor Kiadó, Pécs, 1994. ISBN 963-7770-83-6
- http://hu.wikipedia.org/wiki/Arnold_Sch%C3%B6nberg (Letöltve:2012.12.11.)

- <http://lathatatlansarvar.hu/zen-a-zeneben-elmelyules-a-konnyuzene-fogalomkoreben-resz/>(Letöltve:2012.12
- John Cage: A csend (Válogatta Wilhelm András), Jelenkor Kiadó, Pécs, 1994. ISBN 963-7770-83-6
- http://hu.wikipedia.org/wiki/Arnold_Sch%C3%B6nberg (Letöltve:2012.12.11.)

Köszönöm a figyelmet!